

KRAJSKÁ VETERINÁRNÍ SPRÁVA

pro Ústecký kraj

Sebuzínská č. 38, 403 21 Ústí nad Labem, IČ - 65392230, e-mail: kvsu@svscr.cz
tel.: 475 601 493 - ředitel, 475 501 011 - sekretariát ředitele, fax: 475 315 939, 475 541 133- ústředna

Č.j.: 2010/3878/KVSU

V Ústí na Labem dne 9.6.2010

NAŘÍZENÍ č. 2/2010

Krajské veterinární správy pro Ústecký kraj
ze dne 9. června 2010, kterým se nařizují

mimořádná veterinární opatření

při výskytu a k zamezení šíření nebezpečné nákazy – varroázy včel

Krajská veterinární správa pro Ústecký kraj nařizuje jako věcně a místně příslušný orgán podle § 47 odstavec (1) písmeno b) a podle § 49 odst. (1) písmeno c), v souladu s § 54 odst. (2), písm. a) a § 76, odst. (3) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění, dále jen veterinární zákon, blíže určené § 131 a násl., vyhlášky č. 299/2003 Sb. o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka v platném znění, vzhledem k plošnému zamoření varroázou na celém území kraje pro organizované i neorganizované chovatele včel tato

ochranná a zdolávací opatření

Článek 1

Ošetřování včelstev v letním období 2010

KVS pro Ústecký kraj chovatelům včel nařizuje:

1) **Sledovat** přirozený spad roztočů u nejsilnějších včelstev v období od července do září, které signalizuje reinvazi roztočů a jejich přemnožení. Při **nižších** intenzitách varroázy se doporučuje použití FORMIDOLU 40 ml - odparných desek s kyselinou mravenčí. FORMIDOL 40 ml lze aplikovat již během pozdního jara a po celé léto, pokud teploty v průběhu dne dosahují alespoň 20°C.

2) **Plošné** ošetření včelstev co nejdříve po **posledním odběru medu** (nejméně na katastru, lépe na celém území základní organizace) přípravky GABON PA 1,5 mg nebo GABON PF 90, a to v případech:

- kdy při vyšetření zimní měli (jaro 2009) mělo více **než 25%** stanovišť průměrný nález více než 3 samičky Varroa na včelstvo,
- kdy byla diagnostikována vysoká invadovanost trubčího plodu,
- kdy byl průměrný přirozený letní spad roztočů vyšší než **pět** samic denně či je signalizována vysoká intenzita varroázy prohlídkou včelstev.

Ke snížení rizika tvorby reziduí se GABON PF 90 ml aplikuje maximálně ve dvou letech po sobě. Potom musí následovat nejméně jednoletá přestávka nebo záměna za GABON PA 1,5 mg. Pro GABON PA 1,5 mg nejsou z hlediska tvorby reziduí žádná omezení.

Článek 2

Ošetření včelstev podzim a zima 2010

1) U všech včelstev před ošetřením musí být nejpozději do **30. září** každého roku vloženy na dna úlů podložky. Tyto se vždy po ukončení diagnostického odběru spadu nebo po ukončení léčby řádně ometou, očistí a vrátí zpět na dno úlu. Po posledním ošetření před odběrem zimní měli se doporučuje interval mezi ošetřením a ometením podložek v délce 7 dní.

2) V období od **10. října do 31. prosince 2010** se nařizuje **trojí** ošetření všech včelstev přípravkem VARIDOL (FUM, AER). Ošetření se provede komisionálně fumigací nebo aerosolem. Ve včelstvech nesmí být při druhém a třetím ošetření **zavíčkovaný** včelí plod. Pokud je v době 2. a 3. ošetření – např. při teplém počasí – zavíčkovaný plod, odstraní se vyřezáním nebo rozdrásáním tak, aby přítomní roztoči byli zpřístupněni účinným látkám při fumigaci či aerosolovém ošetření. Doporučené intervaly mezi ošetřeními jsou 14 – 21 dní. S výhodou lze poslední ošetření provést aerosolem i začátkem prosince, kdy jsou včelstva bez plodu. Při použití acetonu lze aerosol aplikovat do teploty minus 5°C. Toto ošetření je významné k zabránění tvorby rezistence. Poslední ošetření a odběr měli se musí časově sladit tak, aby mezi vymetením podložky po posledním ošetření a odběrem měli byla přestávka nejméně 30 dní.

ZO ČSV včas nahlásí KVS majitele a počty včelstev, jejichž stanoviště jsou v obvodu ZO ČSV a která ZO ČSV neošetřovala.

3) Nařizuje se vyšetření směšného vzorku zimní měli po provedené povinné podzimní léčbě včelstev. Vzorky měli se odeberou a odevzdají k vyšetření do **15. února 2011**. Zimní měl nesmí být po odběru přesívána přes síta s otvory menšími než 5 mm, aby mohl být při vyšetření zachycen i eventuální výskyt malého úlového brouka *Aethina tumida*. Vyšetření vzorků provádějí laboratoře autorizované SVS ČR.

Článek 3

Ošetření včelstev jarní období 2011

Předjarní ošetření včelstev se nařídí takto:

1) V oblastech kde nebyla prokázána rezistence roztočů na pyrethroidy:

- a) pokud nebyl splněn rozsah nařízených opatření pro období podzim – zima, v době do 15. ledna 2011 je možno provést další zimní ošetření aerosolem místo nátěru plodu,
- b) v okresech s výskytem hromadných úhynů včelstev se předjarní ošetření provede celoplošně.

V ostatních okresech se vyhodnotí extenzita varroázy podle procenta stanovišť bez nálezu roztočů v zimní měli. V základních organizacích, ve kterých procento stanovišť bez nálezu nedosáhlo 25 % všech vyšetřovaných vzorků, se předjarní ošetření provede rovněž plošně (u všech včelstev základní organizace).

V základních organizacích s vyšším podílem vzorků bez nálezu než 25 % se ošetří pouze včelstva stanovišť s nálezem více než tři samičky *Varroa destructor* v průměru na včelstvo. Orgány veterinární správy však povolí i ošetření stanovišť s podlimitním nálezem, pokud o to projeví sami včelaři zájem.

Předjarním ošetřením se rozumí nátěr víček zavíčkovaného plodu vodní emulzí přípravku M-1 AER 240 mg/ml, spojený s fumigací přípravkem Varidol 125 mg/ml. Rozhodující význam má nátěr plodu, kterým jsou postiženi roztoči a jejich vývojová stadia uvnitř plodových buněk i roztoči na včelách. Fumigace Varidolem 125 mg/ml je pojistkou při eventuální rezistenci roztočů na pyrethroidy a pro případ, že plocha plodu je nedostatečná.

Emulze (0,25 %) se připraví vmícháním 5 kapek M-1 AER 240 mg/ml do 50 ml vody. Natíráme opatrně pomalými pohyby, aby emulze pronikla víčky, ale nebyly zasaženy ostatní plochy plástu. Hodí se štětec, nejlépe plochý. Nenatíráme více než 10 dm² zavíčkovaného plodu. Emulzi připravujeme každý den čerstvou.

2. V oblastech s prokázanou rezistencí roztočů na pyrethroidy se nepoužívá nátěr plodu. Provedou se dvě ošetření Varidolem 125 mg/ml v intervalu 10 dní a doporučí se ošetření Formidolem 40 ml, a to co nejdříve, jakmile dosáhnou denní teploty bez větších výkyvů 20° C.

Jarní ošetření kromě ošetření Formidolem 40 ml v rezistentních oblastech musí být skončeno nejpozději do 15. 4. 2011. Pro jarní ošetření není možno povolovat přípravky GABON PF 90 mg a GABON PA 1,5 mg

Opatření v rezistentních oblastech:

- z ohnisek a ochranných pásem se nedovolí přesun včelstev do nerezistentních oblastí
- Gabon PA 1,5 mg a Gabon PF 90 mg se nahrazují Formidolem 40 ml v opakované aplikaci nebo přípravky na bázi thymolu v klinickém hodnocení, organizovaném VÚVČ, s.r.o.
- nepoužívá se M-1 AER 240 mg/ml a MP 10 FUM 24 mg/ml
- v zimním období se přidá další ošetření Varidolem 125 mg/ml, nejlépe aerosolem v bezplodovém období
- v předjarním období se ošetří stanoviště s nálezem více než 1 samička roztoče v zimní měli v průměru na včelstvo, a to opakovaným ošetřením Varidolem 125 mg/ml

v intervalu 10 dní a aplikací Formidolu 40 ml co nejdříve, jakmile denní teploty dosáhnou bez větších výkyvů 20° C.

Článek 4 **Přesuny včelstev kočováním**

Přesun včelstev kočováním může být povolen:

- a) obecně do oblasti o stejné nálezové situaci, přičemž za horší nálezovou situaci se považují oblasti (ohniska a jejich ochranná pásma) s potvrzeným výskytem rezistentních roztočů, a to bez ohledu na intenzitu a extenzitu nákazy.
- b) byla-li včelstva vyšetřena a léčebně ošetřena, přičemž ve směsném vzorku měli nebyli zjištěni více než 3 roztoči na jedno včelstvo a bylo-li vystaveno veterinární osvědčení pro přesun. V jednotlivých případech může být přesun povolen, i když počet roztočů přesahuje tuto hranici a chovatel prokáže, že všechna včelstva stanoviště byla ošetřena v předjaří nátěrem plodu a fumigací.

K umožnění přesunů včelstev kočováním může příslušná KVS vyhlásit jednotnou nálezovou situaci v kraji nebo jeho části.

- Kočující včelstva musí být neprodleně po každém návratu po 1. 6. z kočovného stanoviště preventivně přeléčena, a to FORMIDOLEM 40 ml (pokud se návrat uskuteční před posledním vytočením medu) a GABONEM PA 1,5 mg nebo GABONEM PF 90 mg (pokud se návrat uskuteční po posledním vytočení medu a nejde o oblast s rezistencí roztočů). V rezistentních oblastech se provede ošetření FORMIDOLEM 40 ml, v případě silného napadení opakovaně.
- KVS rozhodne o přesunech včelstev na základě komplexně zpracovaného plánu přesunu za celý okres pro celou sezónu, který předloží OV ČSV i neorganizovaní včelaři do 31. března. Současně s plánem přesunů OV ČSV předloží KVS k odsouhlasení objednávku léčiv pro preventivní léčebné ošetření kočujících včelstev. Žádosti jednotlivců KVS posoudí v kontextu s celookresním plánem.

Předpisy, omezující přesuny včelstev v důsledku výskytu bakteriálních nález (mor a hniloba včelího plodu) nejsou opatřeními na varroázu nikterak dotčeny.

Článek 5

Ošetřování včelstev v ekologickém zemědělství

1. Do výskytu tří roztočů včetně v průměru na jedno včelstvo v rozboru zimní měli a do výskytu tří roztočů včetně denního spadu za období 15. 07. – 15. 09. 2010 nemusí ekologický chovatel včel používat žádná léčiva.
2. Včelstva na stanovišti, u nichž v rozboru zimní měli byli zjištěni více než tři roztoči v průměru na jedno včelstvo, je nutné ošetřit přípravkem FORMIDOL 40 ml (účinná látka kyselina mravenčí), případně jinými přípravky s obsahem látek v přírodě se vyskytujících, pokud jejich použití bude v České republice schváleno nebo povoleno jejich klinické hodnocení Ústav pro státní kontrolu biopreparátů a léčiv.

3. V době od 15. 7. do 15. 9. sleduje chovatel u všech včelstev v týdenních intervalech přirozený spad roztočů a při nálezů více než tří roztočů v průměru na jedno včelstvo léčí včelstva přípravky uvedenými v bodě 2 tohoto článku.
4. Ekologický chovatel každoročně obmění jednu třetinu používaných plástů a v okolí dohledává a odstraňuje včelstva divoce žijící.
5. Chemické přípravky k ošetření včelstev lze použít na základě nařízení KVS. Ta jejich použití může nařídít pouze při zvýšeném výskytu roztočů. Včelstva takto léčená se z produkce biomedu vyloučí.

Článek 6 **Sankce**

Kontrolu dodržování povinností stanovených tímto právním předpisem budou provádět orgány státní správy ve věcech veterinární péče. Krajská veterinární správa uloží fyzické osobě, která není podnikatelem, pokutu až do výše 50 000,- Kč a právnické osobě nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání pokutu do výše 2 000 000,- Kč za nesplnění nebo porušení povinností vyplývajících pro ni z mimořádných veterinárních opatření.

Článek 7 **Závěrečná ustanovení**

- 1) Chemické ošetření včelstev mimo stanovená období, vyjma použití par kyseliny mravenčí (FORMIDOLEM 40 ml), je zakázáno.
- 2) Na základě změn celostátní metodiky tlumení varroázy může KVS včelařským organizacím určit jiný způsob ošetření a vyšetření včelstev, než jaký je uveden v tomto Nařízení.
- 3) V případě včelstev, která nebyla vyšetřena a léčebně ošetřena na základě stanovených ochranných a zdolávacích opatření a v souladu s nimi, anebo která byla přemístěna bez souhlasu krajské veterinární správy, přijme krajská veterinární správa v souladu s § 13 a § 49 odst. (1) písm. d) zákona, zvláštní ochranná a zdolávací opatření, spočívající v odběru vzorků k vyšetření těchto včelstev na varroázu a provedení léčebného ošetření těchto včelstev na náklady chovatele, a není-li to možné vzhledem k roční době nebo k nálezovým důvodům, anebo, mohla-li by být tato včelstva nebezpečným zdrojem nákazy, v utracení těchto včelstev.
- 4) Nabytím účinnosti tohoto Nařízení se ruší Nařízení č. 2/2009 č.j. KVS/EW/1790/09 ze dne 14.4. 2009
- 5) **Toto Nařízení nabývá platnosti a účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, jímž je první den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Ústeckého kraje a všech obecních úřadů, jejichž území se týká, na dobu nejméně 15 dnů.**

MVDr. Ing. Rudolf Kojan
ředitel

Rozdělovník:

Krajský Úřad Ústeckého kraje Ústí nad Labem, Velká Hradební 3118/48

Zdeněk Novotný, U Splavu 11, 405 02 Děčín VIII., předseda OV ČSV Děčín

Malovaný František, Palackého 4502, 403 02 Chomutov, předseda OV ČSV Chomutov

Masopust Jan, Maličkého 4, 410 02 Lovosice, předseda OV ČSV Litoměřice

MUDr. Eduard Hájek, Zlatá Stezka 1, 403 21 Ústí nad Labem, předseda OV ČSV Ústí nad Labem

Petr Tábořský, Včelí farma Lom, ČSA 184, 431 11 Lom u Mostu, předseda OV ČSV Most

Miroslav Hrubý, Bořislav 75, 415 01 Teplice, předseda OV ČSV Teplice

Ing. Pavel Vorel, Kpt. Nálepky 2225, 440 01 Louny, OV ČSV Louny

Na vědomí :

Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, Moskevská 15,
Ústí n/L

Policie ČR Správa Severočeského kraje Ústí nad Labem, Lidické nám. 9/899